

Pestprotocol

PraktijkSchool **Hulst**

**Frederik Hendriklaan 16
4561 WE Hulst
Schooljaar 2022/2023**

Inhoud

Pestprotocol Schooljaar 2022-2023	3
Het probleem dat pesten heet	3
Signalen van pestgedrag	4
Hoe willen wij daar op school mee omgaan?	4
Methode Stip It Samen Tegen Iemand Pesten	5
Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen	7
Consequenties	7
De 5 fases	8
Fase 1	8
Fase 2	8
Fase 3	8
Fase 4	8
Fase 5	8
Begeleiding van de gepeste leerling	9
Begeleiding van de pester:	9
Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn	9
Adviezen aan de ouders	10
<i>Ouders van de gepeste leerlingen</i>	10
<i>Ouders van de pesters</i>	10
<i>Alle andere ouders</i>	10
Dit pestprotocol heeft als doel	10

Pestprotocol | Schooljaar 2022-2023

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Pesten is een probleem voor alle direct betrokken partijen:

Leerlingen, leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).

De school probeert pest-problemen te voorkomen.

Het onderwerp pesten moet met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden opgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten en ouders met elkaar in gesprek gaan.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen blijft voorkomen, beschikt de school over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van het zorgteam mogelijk. Het zorgteam kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Het probleem dat pesten heet

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere leeftijdsgroepen wordt gepest.

Een pestprotocol alleen is niet voldoende om een einde te maken aan het pestprobleem. Het is nodig om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat dit ook preventief kan werken.

Signalen van pestgedrag

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- Via sociale media pesten en/of bedreigen

Hoe willen wij daar op school mee omgaan?

Op school werken we in het mentoruur aan thema's rondom pesten.

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies en weerbaarheid kunnen aan de orde komen.

Verschillende werkvormen worden ingezet: groepsopdrachten, spreekbeurten, rollenspellen, groeps gesprekken en hierbij spreken leerlingen samen regels af over omgaan met elkaar.

Een rolmodel is van groot belang, thuis zijn dit ouders, op school de leerkrachten. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd.

Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden is het afspreken van regels voor de leerlingen. School onderzoekt op dit moment de mogelijkheid om School Wide Positive Behavior Support (PI Research, 2014) in te zetten ter bevordering van een positief en veilig schoolklimaat.

Methode Stip It | Samen Tegen Iemand Pesten

Op dit moment in het schooljaar zullen de mentoren aandacht besteden aan de Methode Stip It in de groepen. De methode Stip It wijkt af van de huidige fases en stappen in het pestprotocol, door dit te onderzoeken kunnen er later aanpassingen gedaan worden in het pestprotocol.

1. Ik vind pesten niet oké en zal er nooit aan meedoen!
2. Ik praat erover als pesten mij bang of verdrietig maakt.
3. Ik sluit niemand buiten, voor mij hoort iedereen erbij!
4. Ik zal proberen op te komen voor iemand die gepest wordt.

<https://pers.npo.nl/persberichten/npo-zapp-introduceert-stip-it-samen-tegen-iemand-pestten>
<https://kieskleurtegenpesten.be/stipit-challenge/>

STIP IT

ook voor ouders!

STIP-IT roept iedereen op om 4 stippen op de hand te zetten in de strijd tegen pesten. Het is een soort van antipestvirus. Hoe meer mensen ze op hun handen hebben, hoe sneller het virus zich verspreidt. Stip ze dus ook als ouder op je hand. Lees hieronder hoe je in gesprek kan gaan met je kind rond de 4 stippen van het Manipest.

<p>Ik vind pesten niet oké en zal er nooit aan meedoen</p> <p>Zullen we samen nadenken wat jij kan doen om pesten geen kans te geven?</p>	<p>1</p>	<p>2</p> <p>Ik praat erover als pesten mij bang of verdrietig maakt</p> <p>Je kan bij mij terecht om erover te praten, ik neem tijd om echt naar jou te luisteren</p>
<p>Ik sluit niemand uit, voor mij hoort iedereen erbij</p> <p>Als je dat wil, vertel ik je hoe ik dat zelf elke dag probeer te doen</p>	<p>3</p>	<p>4</p> <p>Ik zal altijd proberen op te komen voor iemand die gepest wordt</p> <p>Ik wil mee zoeken hoe we pesten kunnen aanpakken: medestanders zoeken, ...</p>

STIP-IT is een actie van Ketnet en het Netwerk Kies kleur tegen pesten.
GO! ouders, KOOGO en VCOV geven gesprekstips voor ouders op basis van de brochure "Pesten aanpakken. Wat kunnen ouders doen?"

Afspraak 1

Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken of snitchen. Als je wordt gepest of ruzie hebt met een ander en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.

Afspraak 2

Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn samen verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Afspraak 3

Samenwerken: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en

communicatie. Bij pestproblemen zullen de schoolleiding en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie en het bespreken van een mogelijke oplossing samen met de school.

Regels en tips

- Doe niets bij een andere leerling, wat je zelf ook niet prettig zou vinden.
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
- Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben of vechten. Probeer eerst te praten, schakel anders de leerkracht in.
- Vertel aan de leerkracht als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
- Vertel de leerkracht wanneer je zelf of iemand anders wordt gepest.
- Stopt het pestgedrag niet, meldt dit bij de leerkracht.
- Word je gepest, praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
- Uitschelden, roddelen en dingen afpakken of medeleerlingen buitensluiten vinden we niet goed.
- Niet aan spullen van een ander zitten.
- Luister naar elkaar.
- Iemand niet op het uiterlijk beoordelen.
- Nieuwe leerlingen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
- Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is niet toegestaan.
- Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Toevoeging:

Leerlingen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht. Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de groepsregels.

Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

Stap 1

Er eerst samen uit te komen.

Stap 2

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uit komt heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.

Stap 3

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties. *(Deze sancties zijn terug te lezen bij het onderdeel consequenties)*

Stap 4

Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag houdt de leerkracht een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Bij iedere melding wordt een notitie in Magister gemaakt, daarbij omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding in Magister worden de ouders op de hoogte gebracht van het negatieve gedrag.

Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een passende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste, begeleidt de pester en schakelt indien nodig het zorgteam in.

In het zorgteam kan bekeken worden of zij ondersteuning binnen school aanbieden (schoolmaatschappelijk werk of toegepast psycholoog) of dat verwijzing naar externe deskundigen nodig is.

Consequenties

Als de leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden), en vervolgens leveren stap 1 tot en met 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De leerkracht gaat dan over tot het 5-fasen-plan.

De straf is opgebouwd in 5 fases, afhankelijk van de mate van het pestgedrag of de verbetering in gedrag.

De 5 fases

Fase 1

Nablijven (duur wordt bepaald door onderwijspersoneel).

Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem

Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt

Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Fase 2

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties en eerdere gesprekken met ouders op niets uitlopen zijn. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in Magister en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld vanuit het zorgteam of indien nodig worden doorverwezen naar externe hulpverlening

Fase 4

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om de leerling die pest tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5

In extreme gevallen kan de leerling die pest geschorst of verwijderd worden

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling.
- Het gepeste kind niet over beschermen. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- Eventueel weerbaarheidstraining aanbieden.

Begeleiding van de pester:

- Praten, zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten.
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school
- De leerling leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-denk-doe-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Inschakelen hulp, sociale vaardigheidstrainingen, huisarts, GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn

- Een problematische thuissituatie
- Gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- In een niet-passende rol worden gedrukt
- Met elkaar de competitie aangaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan de ouders

Ouders van de gepeste leerlingen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) en de school van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Ouders van de pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Dit pestprotocol heeft als doel

Alle leerlingen mogen zich in hun schoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan!